

[Rubriekskop]'t Zal je maar gebeuren

[Kop]Berooid

[Intro]Bedrijfsverpleegkundige André Salemink kreeg ten onrechte geen arbeidsongeschiktheidsuitkering. In korte tijd raakte hij alles kwijt. “Er is weer licht aan het einde van de tunnel.”

[Platte tekst]Als André Salemink met terugwerkende kracht alsnog zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt, vraagt hij zijn vriendin ten huwelijk. Eerst wil hij uit de schulden zijn.

Salemink (65), lange tijd werkzaam geweest als directeur van de ambulancedienst in Bruinisse en de laatste tien jaar als bedrijfsverpleegkundige op een gasproductieplatform in de Noordzee, had niet gedacht ooit in zo'n nachtmerrie terecht te komen. Hij somt op: vier inoperabele hernia's, arbeidsongeschikt, geen WIA-uitkering, scheiding na 43 jaar huwelijk, slechts tijdelijk bijstand - compleet berooid. Toch is Salemink er niet aan onderdoor gegaan. “Ik heb Patricia leren kennen. Het mooiste wat me kon overkomen. Als liefde tegen deze ramspoed bestand is, weet je dat het goed zit.” Vriendin Patricia (57) knikt. Ze is net ontslagen uit het revalidatiecentrum waar ze wegens rugproblemen drie maanden verbleef.

[Tussenkop]Enerverende wereld

Met passie vertelt Salemink over zijn werkzaamheden op K-14, het platform tachtig kilometer uit de Nederlandse kust waar hij via uitzendbureau UTS Energy werkte. Mooi werk. Zwaar ook. Twee weken op, twee weken af. “Ik werkte officieel twaalf uur per dag, maar omdat ik de enige *medic* voor zo'n honderd werknemers op het platform was, was ik 24 uur beschikbaar.” Hij vertelt over de hartaanvallen en longontstekingen die hij meemaakte. En over een duiker die overleed. Maar ook over gevallen van heimwee en oorontstekingen. “Als er een calamiteit was, moest ik snel een helikopter regelen en met hulp van de arts aan wal alles in goede banen leiden. Een enerverende wereld die offshore, een mannenwereld.” Salemink kreeg er naast zijn medische werk, steeds meer taken bij. “Vond ik prachtig. Ik ben heel leergierig. Ik heb een opleiding voor radio-operator, *helicopter landing officer* en *flight watch* gevolgd.” Salemink was een spin in het web op het platform. Hij haalde helikopters binnen, sjouwde bagage, tankte de helikopters bij, gaf het weer door aan het KNMI en zat achter de knoppen als radio-operator. Het vele sjouwen in gebukte houding werd hem uiteindelijk fataal. In oktober 2006 viel hij uit. Totaal overbelast.

[Tussenkop]Meteen afgeschreven

Sinds 2004 woonde André Salemink met zijn gezin in Spanje. Hij pendelde tweewekelijks tussen Den Helder en Alicante. In een Spaans ziekenhuis werd via een CT-scan de ernst van de rugproblemen duidelijk. Vier inoperabele hernia's. Niets aan te doen; ook niet aan de klapvoet. “Op mijn werk werd ik meteen afgeschreven. Ik kreeg zelfs geen kerstpakket meer.” Na twee jaar ziekte kwam het moment dat Salemink een arbeidsongeschiktheidsuitkering moest aanvragen. “Ik kreeg te horen dat ik, omdat ik niet in Nederland woonde, niet voor een uitkering in aanmerking kwam. Terwijl ik voor een Nederlands bedrijf op, zo bepaalde de rechters van het Europese Hof later, Nederlands grondgebied werkte en tot mijn verhuizing

naar Spanje altijd premies heb betaald.” Met de advocaat van FNV Bondgenoten ging Salemink in beroep tegen de beslissing van het UWV. Die hield voet bij stuk.

De Rechtbank Amsterdam verwees de zaak naar het Europese Hof van Justitie. “De rechters daar hebben bepaald dat Nederland in strijd met het Europees recht handelt”, zegt René Zalm, procesjurist FNV Bondgenoten. “Indien een lidstaat bodemstoffen gaat exploiteren op het continentaal plat, moet dit worden gezien als verdere uitbreiding van het grondgebied. En val je als werknemer dus onder het sociale zekerheidsstelsel van het betreffende land. Het feit dat Salemink in Spanje woonde, ontsloeg Nederland niet van de verplichting hem sociale zekerheid te bieden. Deze uitspraak is baanbrekend voor heel veel mensen in soortgelijke situaties.” Na de uitspraak, begin 2012, repareerde de Sociale Verzekeringsbank direct de AOW van Salemink. Omdat hij vier jaar in Spanje heeft gewoond, maar in Nederland werkte was zijn uitkeringspercentage onterecht van 100 naar 92 procent verlaagd.

[Tussenkop]Onherstelbare rugklachten

Intussen was Salemink steeds meer aan de grond komen te zitten. Na zijn scheiding keerde hij berooid naar Nederland terug. Aanvankelijk kreeg hij een bijstandsuitkering. “Maar omdat men er onterecht van uitging dat het huis in Spanje mijn eigendom was, werd deze later stopgezet. Baan kwijt, arbeidsongeschikt, schulden die zich opstapelen.” Omdat de klachten van Salemink overduidelijk werkgerelateerd zijn, stelde Bureau Beroepsziekten FNV vorig jaar USG Energy aansprakelijk. “Van het zware werk en het sjouwen in gebukte houding op het helikopterplatform heeft hij onherstelbare rugklachten gekregen”, vertelt letselschaderegelaar Herman Prins. “Uiteindelijk hebben we geschikt en heeft Salemink een letselschadevergoeding gekregen.”

Daardoor kreeg ik even wat meer lucht, vertelt Salemink. “Maar drie jaar zonder inkomen poets je niet zomaar even weg. Wie had kunnen denken dat ik ooit bij de voedselbank zou moeten aankloppen? Ik was heel blij toen ik vorig jaar 65 werd.” Na de uitspraak van het Europese Hof van Justitie ligt de bal nu weer bij het UWV. “Wij reageren niet op individuele gevallen”, verklaart een woordvoerder. Salemink is opgeroepen voor een keuring. Hij gaat ervan uit dat hij volledig wordt afgekeurd en met terugwerkende kracht alsnog krijgt waar hij recht op heeft. “Er is licht aan het einde van de tunnel”, zegt hij terwijl hij bouwvakker Daisy en Munsterlander Bo-Bo aait.